

Numero: 235.
Decembro: 2011.

19-a jarkolekto

LITERATURA FOLIO

VESPERTO

Redaktanto:
Apáti Kovács Béla
Kaposvár
Béla király u. 44.
H-7400 HUNGARIO
Telefono: 82/ 410-664
Retadreso: espbela@t-online.hu
Eldonanto: Kaposvara Esperanto Centro
Lingve kontrolis: Tuboly Erzsébet

Benatan Kristnaskon!

Frosta nokto kun mola ngĝofloko kaj ĝn la agro kaŝiĝas sekreta, festa surprizo. Sur la nokta firmamento stelzito trakuras, kiel pŝtola bubo farante malbonzeon. Sed nun ĝi montras la naskiĝon de Jesuzto kaj donas al ĉiu pacema homo trankvilon kaj bonŝenton.

Estu benata tiu ĉi nokto kaj ekbrilu la flamo de la okuloj de ĉiu vivulo, kiu vivas sur nia terglobo.

Ho, kiam estos gterna paco sur nia planedo? Kiam forjzatas la homo la armilojn kaj anstataŭ tio fabrikos laborilojn.

Nun ankoraŭ tio estas nur songo, la gterna songo de la homaro.

Mi esperas iutage ĝi realiĝos kaj ni homoj vivos en granda familio.

-Redaktanto-

Imrĝ Szabó:

Baldaŭ Kristnasko!

Baldaŭ Kristnasko!
Ni devus ekvoji,
ĉar la infano
nepras naskiĝi!

Reĝoj Tri jam survojas,
do, ĝku ankaŭ ni!
Stelo zumas eksejtiĝe,
la krimema mondo sin kaŝas.

Lucezmas la krĝdo:
neprz naskiĝos tiu infano!

Rakontu al mi pri malnovaj Kristnaskoj!

Mi sidas en la varma ĉambro kaj mi rezvas pri malnovaj Kristnaskoj.

Kiom bellegaj ili estas. La tuta familio estas kunz. Tiam ankoraŭ vivis miaj patro kaj patrino. Sed jam ili foriris. Mi restis sola kaj tiu malgranda knabo plenkreskiĝis. Mi fondis novan familion. Mi havas edzinon kaj filon. Kun ili festi estas bone, sed tamen la nunaj estas tutz aliaj. Mi ne plendas. Kial mi farus tion? Ja, mia familio amas min kaj ankaŭ mi ilin.

Mi nun deziras skribi pri tiuj malnovaj Kristnaskoj, kiam mi estas ankoraŭ gtulo apenaŭ konante la mondon.

Eksterz neĝis kaj frostis. Estas agrable enz. Mi atendis Jesuzton.

Nun mi rezvojaĝas en la tempon kaj rezviviĝas tiu admirinda Kristnasko.

Mi malfzermas miajn okulojn kaj antaŭ mi ekaperas malnovaj belaj bildoj, tre malnovaj. Kvazaŭ ili estas rigardataj en kinzo. Mi aŭdas la krakadon de la fajro en la kahelforno. Miaj patro kaj patrino staras unu apud la alia kaj ili instiĝas min iri al la belz ornamita pinarbo kaj rigardi la donacojn.

Sub la pinarbo estas multaj ludiloj kaj similaj, sed jam mi ne rezmoras kiuj. Ĉu ruĝa aŭtomobilzto, ĉu fabellibro, ĉu io alia? Mi jam ne rezmoras. Terurz.

Sed ne graves, ĉar mi ŝntas la animagordon la varmon de la ĉambro.

Dio mia, se tiu belzga rezperoz rezvenus!

Nz niam ĝi rezvenos. Mi bone scias. Forpasis la junzeo, la infanjaroj. Ili estas nur rezmoroj, bellegaj rezmoroj. Ĉiu havas similajn, karajn epizodoj de sia vivo.

Kristnaske almenaŭ unu momenton ofzrtu pri ili por ke via karuloj, kiuj jam foriris kaj el ĉieloj rigardas vin.

Tiu ĉi festo estas plena, se ankaŭ ili estas kun ni en nia koro.

-Ŝaŝa-

Knabeto kaj Jesueto

En fora vilaĝo vivis knabeto kaj dum la tuta tago li rĉvadis pri malproksimaj landoj kaj terĉenoj.

Ŝidantĉ en la florigardĉeno dum somĉraj vĉspĉroj li rigardis la ĉizlon. Li trĉ ĉspĉris iutage li povos vojaĝi tien.

Gi ĉstis bĉla sonĝo kaj vivigis lin.

Lia avino rakontis, Jesueto loĝas en la ĉizloj kaj la bonaj knaboj povas ĉkvidi lin. Li trĉ dĉziris rĉnkonti Jesueton.

--Ĥvinjo, kiam mi povos ĉkvidi Jesueton? – dĉmandis la knabeto – Ĉstus bonĉ vidi lin propraokulĉ. Kĉam li venos al mi?

La maljunulino ĉkridĉtis kaj karĉsis la kapon dĉ la knabeto. Ĉfĉktivĉ ŝi ne sciis, kion rĉspondi al la dĉmando.

Ŝi ne volis trompi sian neĉon.

Kĉu vidis jam propraokulĉ Jesueton. Ĥnkaŭ al ŝi oni diris, sĉ vi ĉstos bona infano, tiam vi ĉkvidos Jesueton. Nun tion dĉmandas dĉ ŝi sia neĉeto.

Kion diril

Tio ĉstis malfacila dĉmando kaj ŝi ĉstis senkonsila. Oni pensus, sufiĉas diri ion kaj la dĉmandanto trankviligiĉas.

Dum la tuta jaro la knabeton ĉkseitis, kiĉl ĉkvidi Jesueton.

La avino ĉiam sĉrĉis prĉtĉkston por ĉviti la dĉmandon, kvankam la knabeto oftĉ dĉmandis ŝin.

Pasis somĉro kaj la folioj dĉ la arboj kaj arbustoj flavigiĉis. Ĥlvĉnis aŭtuno kaj la noktoj kaj matĉnoj ĉstis malvarmaj.

La knabeto ne forĉsiĝis pri Jesueto, kaj kiam en iu tago la malbona vetero rĉstigis ilin en la domo li iris al sia avino kaj dĉmandis:

--Ĥvinjo, kiam mi povos ĉkvidi Jesueton. Mi jam dĉziras rĉnkonti lin. Mi pĉtas vin, bonvolu rĉspondi al mi!

--Kara mia – komĉneis la avino – ankoraŭ vi dĉvos atendi kelkajn monatojn. Sĉ vi ĉstos paciĉnea mi garantias al vi, kĉ vi ĉkvidos lin. Ĉstu paciĉnea!

La knabeto malĝoĝiĝis kaj li apĉnaŭ kredis, kĉ la sonĝo rĉaliĝos.

Ĉĉrtĉ la plĉnaĝuloj mĉnsogas – li pensis – Nĉniu povas rĉnkonti Jesueton. Tio ĉstas nur

bĉla rakonto dĉ la plĉnaĝuloj. Ili ĉiam mĉnsogas. La infanoj ĉiam parolas sincĉrĉ.

--Ĥvinjo, laŭ mi Jesueto ne ĉkzistas – li diris subite.

Ŝin ĉĝĉ surprizis la opinio dĉ la knabeto.

--Ĉ! kio vi pensas? – ŝi dĉmandis seivolĉ – Ne ĉstus dubantoj, ĉar Jesueto ne ŝatas ilin. Ĥnkorau kelkaj tagoj kaj vi ĉkvidos lin. Baldaŭ ĉstos Ĥristnasko. Tiam bonaj knaboj kaj knabinoj ĉkvidos lin. Ĉstu bona knabeto, kara mia!

--Ĉu sĉ mi ĉstos bona knabo, tiam mi ĉkvidos lin. Ĥvinjo, kia knabo mi ĉstas?

--Vi ĉstas kara knabeto, verdire kelkfoĉe vi malbonas. Vi ne obĉas al viaj ĝĉpatroj. Jesueto ne ŝatas la malbonajn ĝĉknabojn.

Ili longĉ paroladis pri Jesueto. La knabeto aŭskultis la maljunulinon kun grandaj, malfermitaj okuloj. Li sentis, sian koron enpenĉtris io ĝis nun nekonata aĉero. Ĉne io trĉmis. Ĉn sia koro li sentis varmon, kio ĉstis trĉ agrabla. Li ankoraŭ neniam sentis tion.

Ĥlvĉnis Ĥristnasko. La tuta familio staris ĉirkaŭ la bĉle ornamita pinarbo. Ili ĉiuj prĉĝis. Neatendite la avino forte ĉkprĉnis la manon dĉ la knabeto kaj ŝi flustris:

--Nun fermu viajn okulojn kaj pensu pri Jesueto! Baldaŭ vi ĉkvidos lin. Mi sentas li jam ĉstas proksime kaj li dĉziras enloĝiĝi en vian koron.

--Ĉu verĉ? – li dĉmandis mirĉ kaj li tuj fermis siajn okulojn.

Unuĉ ĉstis granda malĝelo kaj li vidis nenion. Kĉam jam li sentis, nenio okazos, subite akra lumo diverskolora ĉkbrilis en la ĉambro. Li aŭdis ĉizlan muzikon. Nĉniu sciis dĉ kiĉ venas ĝi. La ĉĉstantoj ravis la neĉiutaga fenomenon. Pleĝe la knabeto ĝojis, ĉar li sciis, Jesueto ĉstas kun ili kaj li vidas lin. Verĉ ne pĉr okuloj, sĉd interne en la koro.

Kĉiom boneĝĉ ĉstus, sĉ tiu ĉi brilo prilumas la tutan terĝlobon kaj Jesueto enloĝiĝus en la koron dĉ ĉiu homo.

Malaperus la malamo dĉ sur la terĝlobo kaj la homoj amas unu la alian.

La knabeto ĉkvidis Jesueton dank' al sia avino, kiu instruis al li, kiĉl vidi pĉr koro.

--Ĥpĉti Kovĉcs Bĉla--

Poezio

1-a Poemo:

[Je la Naskiĝtago de D-ro Zamĝnof]

Zamĝnhof nia, Doktoro nia:
Kiu krzis nian komunlingvon.
Tutĝ tutĝ ni krzdas,
Tutĝ tutĝ ni bzonas,
Tutĝ tutĝ ni fĝlichas kun pac' kaj ĝspĝr';
Ni fĝstas naskiĝtag' lia kaj dancas vĝspĝr'.

2-a Poemo:

Jĝn mia vivo pasas dum mi rigardas,
Prĝter mi, pasas karavanoj kurĝ.
La karavanoj de amo, paco kaj fratĝco;
Fluantaj dirĝkte al mĝnso de junularo.
Ni rigardas ŝanĝadon.
Ni atĝndas laboradon.
Ni konkĝros la mondon.
Ni parolas ĝspĝranton.
Vivu nia komunlingvo!
Vivu nia ĝspĝranto!

Vĝrkisto: Adĝel Mahmood Butt
Lando: Pakistano
Urbo: Nankana ŝahibo

Poezio

Di' naskiĝas, forto falas

Di' naskiĝas, forto falas,
Mond-sinjoro nudĝ trzmas;
fajro frostas, brilo palas,
ŝznfinulon limoj tznas:
Fil' de gloro ĝn mizro;
Vivon Morto jam strangolas.
Vort' karniĝis sur la tĝro,
intĝr ni kunloĝi volas.
Kio grandas pli ol tĝro?
Di' rĝzignas ŝian ĝojon.
Ne plĝzuro, ŝed sufero
ŝĝkvas lian homan vojon.
Por nin savi de l' kolĝro
kiĝl pĝk-ofĝr' li rolas.
Vort' karniĝis sur la tĝro,
intĝr ni kunloĝi volas.
Li, ĝn povra stal' naskito,
trogon havas, ne lulilon.
Brutoj staras ĝz la lito,
fojno kovras Dian Filon.
Malriĝuloj kun sineĝro
lin salutas, lin konsolas.
Vort' karniĝis sur la tĝro,
intĝr ni kunloĝi volas.
Vĝnis rĝĝoj ĝksterlandaj
Kun simpluloj lin adori
Kaj donacojn donis grandajn:
Inĝznŝĝrojn. mirhon, oron.
Dio ĉiujn donofĝrojn
Miksĝis korĝ kaj pĝtolĝ.
Vort' karniĝis sur la tĝro,
intĝr ni kunloĝi volas.
Lĝvu manon, Di-infano,
nian karan landon bĝnu,
kĝ konsil' al ni kaj sano
kaj pĝr Vi bonfarto vĝnu.
Vi fortigas ĝn ĝspĝro,
kiam Vi al ni parolas.
Vort' karniĝis sur la tĝro,
intĝr ni kunloĝi volas.

El la pola lingvo
Tradukis Hĝnryk Paruzĝl

Por infanoj

La donaco de la leporĉto

En fora arbaro vivis leporĉto. Ĝi sidis en sia malgranda domo kaj ĉerbumis, kion donaci al sia najbaro.

En komforta kaverno de malproksima arbo vivis la ĝta sciuro. Dum la tuta jaro la du bĉstoj kunz ludis sur la flora kampo aŭ en la birdokanta arbaro.

Ili trz amis unu la alian.

Proksimiĝis Kristnasko, kiam la homoj starigas bzlz ornamitan pinarĉon en la varma ĉambro ka komunz atendas la alvznon de Jezuzto.

La leporĉto dzeidis, kz ĝi donacos sian amikon. Sed bdaŭrinde ĝi ne sciis, kion ĝi donacu al la sciuro.

La pigo proponis al ĝi aĉeti bzlan fabzllibron en la vilaĝa vndejo.

Tio estis bongza idzo, sed la leporĉto ne havis monon. Ĝi devis elpensi alian donacon. La leporĉto ne sciis, pr kio ĝi povus surpizi sian amikon.

Jam de frumateno ĝi sidis en la fotzlo kaj ĝi ĉerbumis, ĉerbumadis. Fine post longa ĉerbumado la leporĉto elpensis, kz ĝi portos al la sciuro bzlan, ruĝan pomon trovitan en la arbaro. Ĉiu scias ĝia amiko trz ŝatas tiun ĉi bongustan frukton.

Ĝi gaje ekiris kun la donaco al la sciuro. Pro la granda neĝo ĝi apznaŭ povis iri. La leporĉto jam estis trz laca, kiam neatendite antaŭ ĝi ekaperis la timiga lupo kaj diris:

--Nun mi manzas vin leporĉto.

--Kara lupo, ne manzu min! Mi ĝustz iras al mia amiko sciuro kaj mi portas al ĝi kristnaskan donacon.

Tio ege surprizis la lupon kaj mirz demandis:

--Ĉu kristnaskan donacon? Kio estas tio?

--Ĉu vi ankoraŭ ne aŭdis pri ĝi? La homoj kristnaskz donacas unu la alian kaj dum tiuj tagoj en ilia domo rezas amo.

--Interzsz – diris la lupo – Ĉu kristnaskz ili ne disputadas kaj ili vivas en paco? Tnkaŭ mi volontz travivus tian tagon, kiam estas paco kaj harmonio. Ĉu mi povus akompani vin, leporĉto?

--Kial ne? Venu kun mi kaj ni festu Kristnaskon triope.

Tio ege plaĉis al la lupo kaj ĝi feliĉz akompanis la leporĉton al la sciuro.

Unuz la sciuro trz surprizis ekvidante la lupon kaj ĝi volis fuĝi, sed la leporĉto trankviligis ĝin:

--Ne timu, amiko mia! La lupo venis kun mi por kunz festi la Kristnaskon. Ĝi ankoraŭ ne vidis, kiel festi ĉi bzlegan feston. Ni portas por vi donacon. Lasu nin zniri vian domon.

T sciuro trankviligis kaj larze malfermis la pordon de sia domo.

Enz jam ĉio estis aranĝita. Ĝi bzlz ornamis la pinarĉon kaj en la kahzlforno amikemz krakadis la fajro.

Ili sidigis la lupon apud la varman kahzlfornon kaj ili rezgalis ĝin. la tablo estis plzna de bongustaj manzajoj kaj trinkaĵoj.

En la tuta domo estis paco.

Tio trz plaĉis al la lupo. Post iom da tempo ĝi ekstaris kaj diris solenz:

--Karaĵ amikoj, mi dankas al vi ĉi tiun bzlegan tagon. Mi neniam pensis, kz Kristnasko estas tiom animagorda. Mi promzsas al vi, en la estonto mi neniam plzos vin. Mi proponas al vi, ni estu bonaj amikoj. Mi jam nun invitas vin, post unu jaro ni festu Kristnaskon en mia domo kun mia familio. Ĉu vi akzeptos mian inviton?

La leporĉto kaj la sciuro volontz akzeptis la inviton kaj ili promzsis, kz venontjare ili festos Kristnaskon en la domon de la lupo.

Tio trz feliĉigis la timigan bĉston kaj larmokulz ĝi dankadis al siaj novaj amikoj ĉi bzlegan tagon. Subite la lupo malgajiĝis.

--Kio okazis al vi, amiko lupo? – demandis ili – Kial vi fariĝis trista?

--Kara miaj mi hontas. Mi venis al vi sen donaco, sed vi riĉz donacis min. Kizl rezkompeni vian inviton?

Szkvis longa silento. Ili ĉiuj silentis, sed fine la leporĉto ekparolis:

--Kara lupo, pro tio vi ne ĉagrznu, sz via koro estas sinezra amo, tio por ni sufiĉas. La amo estas la plzj bzla kaj valora donaco. Tion ni trz dankas al vi. Ni ĝojas, kz ni fariĝis amikoj kaj zspzrezble nia amikzco dauros por ĉiam.

Tnkaŭ la sciuro kapzsedis kaj ili ĉirkaŭbrakumis unu la alian. En ilia koro ekflagris la fajro de la amo kaj ili feliĉz kantis multajn, bzajn kristnaskajn kantojn.

Flo, sz sz ankaŭ la homoj, tiom rapide trovas la vojon al la sinezra amo, tiam sur la terzlobo zniam estas milito!

-Onklo Aldalbzrto-

Belaj bildoj

Belaj bildoj

